

Työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutus

Kaupunginhallitus 29.08.2022 § 239

Työnantajan on järjestettävä henkilöstölleen lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto (KELA 1 korvattavuus, Työterveyshuoltolaki 1383/ 2001). Sairaanhoidon palvelujen järjestäminen henkilöstölleen on työnantajalle vapaaehtoista (KELA korvattavuus 2). Kiteen kaupungin henkilöstön työterveyshuollon palveluihin on kuulunut lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto ja terveystieteellinen yleislääkäritasoinen sairaanhoito.

Työterveyshuollon palvelut Kiteen kaupunki on ostanut koko henkilöstölleen inhouse-periaatteella Siun työterveys Oy:ltä 1.1.2018 lukien.

Siun työterveyden omistaa Siun sote- Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden kuntayhtymä. Siun työterveys on voinut tuottaa Pohjois-Karjalan kuntien omille henkilöstöille työterveyshuollon palvelut inhouse periaatteella, koska Pohjois-Karjalan kunnat omistavat kuntayhtymän ja kuntayhtymä omistaa Siun työterveyden sata prosenttisesti (100%). Kunnilla on yhteisesti valittuja edustajia Siun työterveyden hallituksessa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen käynnistyessä 1.1.2023 kuntayhtymä lakkautuu, jolloin kuntien välillinen omistajuus Siun työterveyteen päättyy ja inhouse-asema (sidosyksikköasema) ei enää toteudu. Kiteen kaupungilla on edelleen 1.1.2023 lukien lakisääteinen velvollisuus järjestää työterveyshuolto omalle henkilöstölleen.

Pohjois-Karjalan kunnat ovat omistajaohjausneuvotteluissa 27.4.2022 linjanneet omistajien tahtotilana, että Siun soten on kiirehdittävä syksyn 2021 omistajaohjauksessa annetun ohjeistuksen mukaisesti kuntayhtymän omaisuuden myymistä siten, että omaisuuden realisointiin liittyvät prosessit on saatu asianmukaisesti loppuun saatettua ennen kuntayhtymän purkautumista ja hyvinvointialueen alkamista.

Omistajaohjausneuvotteluissa on nimetty kuntayhtymän omaisuuden realisointiin liittyvänä järjestelyinä Siun työterveys Oy:n osakekannan myynti. Kuntayhtymän hallitus päätti 20.6.2022 § 149 tehdä myyntitoimeksiannon BDO Oy:n kanssa. BDO tuottaa Siun sotelle asiantuntijapalveluita Siun työterveys Oy:n osakkeiden ja palveluiden kilpailuttamisprosessissa.

Siun työterveys Oy:n myynti tarkoittaa työterveyshuoltopalvelujen kilpailuttamista ja osakkeiden myyntiä hankintamenettelyssä. Kilpailutus toteutetaan yhteiskilpailutuksena. Kilpailutuksen kokonaisuuteen sisältyy Siun työterveyden nykyisille asiakkaille tuottamat työterveyshuoltopalvelut sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat työterveyspalvelut alueen yrittäjille ja työnantajille.

Osana kilpailutusprosessin valmistelua Siun työterveyden nykyisten työnantaja-asiakkaiden edustajista (Siun sotesta ja kunnista) koostuva laatutyöryhmä on yhteistyössä valmistellut laatukriteerejä työterveyshuoltopalvelujen kilpailutukseen. Kiteen kaupungin edustajana laatukriteerien valmistelussa on ollut kaupungin henkilöstösihteeri. BDO:n toteuttama markkinavuoropuhelu sekä kuntien ja Siun soten / Pohjois-

Karjalan hyvinvointialueen lausuntokierros laatukriteereistä päättyy 26.8.2022, jonka jälkeen laatutyöryhmä voi vielä tarkentaa laatukriteerejä.

Työterveyshuoltopalvelujen laatukriteerit yhteiskilpailutukseen markkinavuoropuhelun ja lausuntokierroksen versiossa pääpiirteittäin:

- Laatukriteeristöissä työterveyshuoltopalvelujen ydintä ovat vahvat lakisääteiset ennaltaehkäisevät työterveyshuollon palvelut, joita täydennetään työterveyspainotteisilla sairaanhoitopalveluilla. Työnantaja-asiakas voi tarkentaa palvelujen laajuutta: tarkennukset sovitaan palveluntuottajan kanssa työnantajan määrittelemällä laajuudella.
- Työterveyshuollon laatukriteereissä otetaan kantaa mm. vaadittuihin työkykyä ja terveyttä edistäviin palveluihin ja käytäntöihin, työterveysyhteistyön muotoihin ja rakenteisiin palveluntuottajan ja työnantaja-asiakkaan välillä sekä raportointiin. Vapaaehtoisten sairaanhoitopalvelujen osalta korostetaan hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisia työterveyspainotteisia yleislääkäritasoisia sairaanhoitopalveluja. Laatukriteereissä otetaan myös kantaa työterveyshuollon palvelujen saavutettavuuteen (vastaanotolle pääsy arkipäivissä) sekä kilpailutettavan kokonaisuuden palveluverkkoon.
- Laatukriteerit eivät edellytä palveluverkkoa Siun työterveyden palveluverkon nykyisellä laajuudella, eivätkä ne edellytä työterveyshuollon toimipistettä kaikissa kunnissa. Laatukriteereissä Kiteen kaupungin alueella sijaitseva toimipiste tukisi Tohmajärven, Rääkkylän ja Kesälahden alueen asiakkaita. Lisäksi laatukriteereissä Joensuun kantakaupungin alueella sijaitseva toimipiste tukisi kaikkien alueen kuntien työnantaja- ja työntekijäasiakkaita. Laatukriteereissä työntekijällä olisi myös mahdollisuus varata vastaanottoaika mistä tahansa palveluntuottajan toimipisteestä sairaanhoidollisten palvelujen (Kela 2) osalta. Lisäksi sähköiset palvelut, kuten etävastaanotto toiminta ja chat-palvelut, tukevat oikea-aikaista työterveyspalvelujen saavutettavuutta. Puhelimitse tai chat-palvelussa tehty hoidon tarpeen arviointi on edellytys sairaanhoidon vastaanoton ajanvaraukseen.
- Laatukriteereissä edellytetään, että laatukriteerien realisoituminen palveluntuottajan toiminnassa ja työterveysyhteistyössä tapahtuu viimeistään 12 kuukauden kuluessa sopimuksen mukaisen toiminnan aloituksesta. Yhteiskilpailutukseen osallistuvat palveluntuottajat vastaavat joko täyttävänsä laatukriteerit tai ei. Osasta kriteereistä vaaditaan liite, esim. prosessikuvaus. Palveluntuottajan valinta yhteiskilpailutuksessa tapahtuu kaikki kriteerit täyttävien palveluntuottajien välillä yhtiön osakkeista tarjotun ostohinnan perusteella.

Kuntien tulee tehdä sitovat päätökset yhteiskilpailutukseen osallistumisistaan 30.8.2022 mennessä. Jos kunta päättää osallistua yhteiskilpailutukseen, kunta ei voi myöhemmin vetäytyä hankintamenettelystä ilman hankintalaissa mainittua todellista ja perusteltua syytä (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 125 §).

Työterveyshuoltopalvelujen suoraosto ilman kilpailutusta Kiteen kaupungin henkilöstölle ei ole mahdollista. Työterveyshuollon kustannukset olivat vuosina 2018 – 2021 noin 133 000 – 167 000 euroa vuodessa, jolloin hankinta-arvo ylittäisi kansallisen kynnyksarvon 50.000 €/vuosi.

Yhteiskilpailutukseen osallistumisen etuna on tässä muutosvaiheessa hyödynnettävä Siun työterveyden nykyisten työnantaja-asiakkaiden yhteisesti muodostama näkemys vaikuttavista henkilöstön työkykyä ja työterveyttä edistävästä työterveyspalveluista. Vaihtoehtona yhteiskilpailutukseen osallistumiselle on, että Kiteen kaupunki kilpailuttaa työterveyshuollon palvelut itsenäisesti, mikä olisi aikataulullisesti haasteellinen vaihtoehto kaupungille. Kiteen kaupungin alueella on nykyisin markkinoilla yksi työterveyshuollon palveluntuottajan toimipiste.

Hankintailmoitus on suunniteltu julkistettavan 31.8.2022.
Hankintailmoituksen julkaisee Siun sote.

Yhteiskilpailutuksesta huolimatta kukin työnantaja-asiakas tekee itsenäisesti erikseen päätöksen työterveyshuoltopalvelujen hankinnasta sekä palvelusopimuksen yhteiskilpailutuksessa valitun palveluntuottajan kanssa.

Palvelusopimuksen kesto on lähtökohtaisesti neljä vuotta.

Työterveyshuoltopalvelut ja niiden hankinta on luonteeltaan asia, joka on käsiteltävä yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa. Valmisteluaikataulusta johtuen työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutuksen valmistelua on käsitelty ensi vaiheessa välittömässä yhteistoiminnassa pääluottamusmiesten ja yhteistyötoimikunnan jäsenten kanssa. Asiaa tullaan käsittelemään yhteistyötoimikunnassa 30.8.2022.

Laatukriteerit työterveyshuoltopalvelujen kilpailutukseen pykälän oheismateriaalina.

Hallituksen kokouksessa esitellään markkinavuoropuhelun ja lausuntokierroksen jälkeen valmistuneet työterveyshuollon laatukriteerit yhteiskilpailutusta varten.

Valmistelija: henkilöstösihteeri, työsuojelupäällikkö Eeva Tenhonen,
eeva.tenhonen@kitee.fi, puh. 040 105 1311

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen,
pekka.hirvonen@kitee.fi, puh. 040 105 1001

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää että,

1. Kiteen kaupunki osallistuu työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutukseen oman henkilöstönsä työterveyshuoltopalvelujen osalta.
2. Kiteen kaupunki valtuuttaa Siun soten julkaisemaan työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutusta koskevan hankintailmoituksen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: Henkilöstösihteeri Eeva Tenhonen oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan klo. 16:13 - 17:09.

217/01.04.05.00/2022

Kaupunginhallitus 30.11.2022 § 320

Siun sote on tiedottanut 15.11.2022 kunnille työterveyshuollon yhteiskilpailutuksen etenemisestä. Prosessi ei ole edennyt odotetun mukaisesti ja päättyy tuloksettomana. Koska Siun Työterveys Oy:n inhouse-asema (sidosyksikköasema) ei enää 1.1.2023 alkaen toteudu, tulee kaupungin kilpailuttaa henkilöstönsä työterveyspalvelut mahdollisimman pian.

Jotta Kiteen kaupungilla olisi mahdollisuus hankkia lakisääteiset työterveyshuoltopalvelunsa Siun Työterveys Oy:ltä, kaupungin tulisi ostaa yhtiön osakkeita säilyttääkseen sidosyksikköaseman suhteessa yhtiöön.

Valmistelija: hallintopäällikkö Pasi Lamminluoto, pasi.lamminluoto@kitee.fi, puh. 040 105 1012

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, pekka.hirvonen@kitee.fi, puh. 040 105 1001.

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutuksen tilanteen ja antaa suostumuksen kaupungin oman työterveyshuoltopalvelujen kilpailutuksen valmistelun käynnistämiseen.

Päätös

Esittelijän kokouksessa tekemä muutettu päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää merkitä tiedoksi työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutuksen tilanteen ja antaa suostumuksen kaupungin oman työterveyshuoltopalvelujen kilpailutuksen valmistelun käynnistämiseen.

Kaupunginhallitus päättää ostaa Siun Työterveyden osakeannin osakkeita 10 kappaletta Inhouse-aseman säilyttämiseksi.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkintä: henkilöstösihteeri Eeva Tenhonen osallistui kokoukseen asian käsittelyn ajan klo. 17:58 - 18:36.